

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0499U001223

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-01-2001

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попкова Лариса Леонідівна

2. Popkova Larysa Leonidivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 07-05-1999

Спеціальність за освітою: 01.09

Місце роботи здобувача: Державний Нікітський ботанічний сад

Код за ЄДРПОУ: 00484951

Місцезнаходження: 334267, Україна, Крим, Ялта, ДНБС, Спецрада

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 53.369.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний Нікітський ботанічний сад

Код за ЄДРПОУ: 00484951

Місцезнаходження: 334267, Україна, Крим, Ялта, ДНБС, Спецрада

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29.35

Тема дисертації:

1. Рідкісні види орхідних флори Криму, їх мікророзмноження та підтримання біологічної різноманітності
2. Rare species of Crimean orchids, their micropropagation and conservation of biology difference

Реферат:

1. Об'єкти дослідження: 11 видів орхідних – *Comperia comperana*, *Himantoglossum caprinum*, *Ophrys taurica*, *O. oestrifera*, *Platanthera chlorantha*, *Goodyera repens*, *Anacamptis pyramidalis*, *Orchis pallens*, *O. mascula*, *O. purpurea*, *Dactylorhiza romana*. Мета дослідження: вивчення біологічних особливостей дикоростучих орхідних та їх мікророзмноження для збереження рідкісних видів з наступною репатріацією в природні місця зростання. Методи: ботанічний, біотехнологічний, біохімічний. Теоретичні і практичні результати: розроблений спосіб мікророзмноження *in vitro* дикоростучих видів орхідних. Встановлені оптимальні терміни відбору первинних експлантів (насіння з нерозкритих коробочок) і найкращі для розвитку протокормів та проростків живильні середовища. Виявлені умови тривалого збереження схожого насіння *in vitro*. Показано, що ритми розвитку, характерні для малого життєвого циклу орхідних, зберігаються при культивуванні *in vitro* асимбіотичних протокормів та проростків. В межах великого життєвого циклу скорочується термін формування протокормів та проростків 3–5 разів у порівнянні з їхнім розвитком в природі. Новітність нововпроваджуваного: вперше проведено порівняльне вивчення морфогенетичних

потенцій органів і тканин видів орхідних (*Comperia comperana*, *Himantoglossum caprinum*, *Ophrys taurica*), що мають статус I категорії рідкості. Детально вивчені і зроблено опис етапів морфогенезу видів орхідних з різноманітними типами життєвих форм, ареалів і вегетації. Ступінь впровадження: обґрунтована перспективність збереження в умовах *in vitro* та утворення генетичного банку орхідних. Ефективність: буде сприяти збереженню рідкісних видів орхідних. Сфера, галузь використання: ботаніка, екологія, охорона природи, квітникарство.

2. Object of the research: 11 species of family orchids - *Comperia comperana*, *Himantoglossum caprinum*, *Ophrys taurica*, *O. oestriifera*, *Platanthera chlorantha*, *Goodyera repens*, *Anacamptis pyramidalis*, *Orchis pallens*, *O. mascula*, *O. purpurea*, *Dactylorhiza romana*. Purpose of the research: investigation of biological peculiarities of wild orchids and their micropropagation for conservation of rare species and next repatriation in natural areas. Methods: botanical, biotechnological, biochemical. Theoretical and practical results: A method of wild orchids micropropagation *in vitro* has been worked out. Optimal period taken primary explants (seeds from closed bulb) and preferable cultural mediums for development of protocorms and seedlings of orchids have been stated. Condition of long-time conservation *in vitro* germinate seeds of orchids have been revealed. It was shown that seasonal rhythm characteristic for annual life cycle in nature are kept in conditions *in vitro*. In limited great life cycle times of development protocorms and seedlings are reduced in 3-5 to compare with development in nature. Novelty of implementations: For the first time a comparative study of morphogenic potential of tissues and organs of orchids species *Comperia comperana*, *Himantoglossum caprinum*, *Ophrys taurica*, which have status of the first category of rarity, has been made. Stages of morphogenesis were investigated and described in detail for orchids species with different types of life forms, areals and vegetation. Degree of implementations: it was developed the concept of *in vitro* conservation and creation the bank of germplasm of orchids. Efficiency: will promote for saving of rare species of orchids. Sphere, branch of implementation: botany, ecology, protection of nature, horticulture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Митрофанова Ольга Володимирівна
2. Митрофанова Ольга Володимирівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.20

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бугара Олександр Михайлович

2. Бугара Олександр Михайлович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Теплицька Людмила Михайлівна

2. Теплицька Людмила Михайлівна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Ліщук Адольф Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Ліщук Адольф Іванович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.